

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „U krtečka“, Praha 5 – Motol, Kudrnova 1a

Kudrnova 1a/235, 150 00 Praha 5 – Motol

Identifikátor školy: 600 037 720

Termín konání inspekce: 4., 5. a 7. října 2004

Čj.:	01 0756/04-1005
Signatura:	sa5ay105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení, které zřizuje Městská část Praha 5, nám. 14. října 4, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 108 dětí a školní jídelnu s kapacitou 138 jídel. Zařízení je příspěvkovou organizací. Výjimka ze stanoveného počtu dětí byla v souladu s vyhláškou uzavřena se zřizovatelem na 100 dětí. Tomuto počtu odpovídá i počet přijatých dětí. Do čtyř tříd jsou děti rozděleny většinou podle věku.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky vzdělávání v mateřské škole v návaznosti na podnět rodičů
- průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole v návaznosti na podnět rodičů

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv tvoří v současné době osm učitelek včetně ředitelky školy, která nastoupila po konkurzním řízení ke dni 1. srpna 2004. Kromě jedné učitelky, která absolvovala obor vychovatelství, splňují všechny pedagogické pracovnice podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v mateřské škole, ředitelka má navíc vysokoškolské vzdělání speciální pedagogiky. Jedna z učitelek pracuje na zkrácený pracovní úvazek, ostatní na celý. Skladba úvazků přetrvává z předcházejícího období. Kolektiv se během uplynulého školního roku a letních prázdnin částečně vyměnil (kromě ředitelky nově nastoupily dvě učitelky) a není dosud po pracovní a interpersonální stránce stmelový.

Při organizaci chodu školy ředitelka zatím vychází z provozního a pracovního řádu, které byly vytvořeny za předcházejícího vedení a z velké části vyhovují i současným podmínkám. Těmto materiálům však chybí aktualizace a podpis ředitelky. Systém služeb naopak ředitelka pečlivě rozpracovala přesně pro každou třídu zvlášť, včetně velkého množství zájmových aktivit, které vedou kmenové učitelky. Ředitelka školy se snažila delegovat část pravomocí na zástupkyni, která v této funkci zůstala na základě doporučení předcházející ředitelky. V současné době ředitelka ustanovení zástupkyně změnila, takže efektivní rozdělení kompetencí nelze posoudit.

Při vedení zaměstnanců se ředitelka zatím snaží získat důvěru kolektivu a zavést jednoznačná pravidla spolupráce. Výrazně podporuje aktivitu pedagogů v dalším vzdělávání, které mělo v této mateřské škole výbornou tradici. Téměř všechny učitelky jsou přihlášené a začínají docházet na akce či cykly vzdělávacích institucí. Nabídka těchto akcí obsahově koresponduje s aktuální problematikou předškolních zařízení. Dalším nástrojem řízení jsou pro ředitelku časté pedagogické rady. Zápisy obsahují velké množství údajů, nevypovídají však o aktivním přístupu učitelek, o který se ředitelka snaží, jsou pouze popisem pokynů ředitelky, nikoliv výsledkem diskuse a společného hledání řešení. Týmová spolupráce se zatím nedaří. Pro kontrolní činnost vypracovala ředitelka plán, hospitační činnost ještě neprováděla, takže kvalitu práce jednotlivých učitelek zatím nezná. Během inspekce se aktivně zapojila do rozborové činnosti, snažila se učitelky motivovat a prokázala při tom velmi dobré metodické i analytické schopnosti.

Personální podmínky odpovídají z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti zvolenému programu. Vzhledem k neustálené vnitřní komunikaci a spolupráci je jejich úroveň průměrná.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu, který společně s učitelkami vytvořila předchozí ředitelka. Jedná se o program na tři školní roky (2002/2003 až 2004/2005), který byl zpracován podle principů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Tím je zajištěn soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. Současná ředitelka tento program přijala s tím, že během školního roku uskuteční vyhodnocení a podle výsledků rozhodne o dalším postupu. Program obsahuje část veřejnou a interní, mapuje podmínky, určuje záměr školy, cíle, vzdělávací obsah i způsob evaluace a kontrolní činnosti. Na tuto část navázala stávající ředitelka ročním plánem, ve kterém jsou aktuální údaje o provozu, personálním obsazení, rozdělení dětí do tříd a úkolech jednotlivých zaměstnanců. Některé údaje jsou zatím nekompletní.

Povinná dokumentace je vedena v odpovídajícím rozsahu a na předepsaných nosičích. V den zahájení inspekce byly ve škole k dispozici pouze kopie evidenčních listů dětí, originály měli ke kontrole pracovníci Městské části Praha 5. Drobné připomínky k úplnosti vyplněných formulářů byly ředitelkou akceptovány. Záznamy v přehledech výchovné práce průkazným způsobem dokladují průběh vzdělávacích činností. Další dokumentace vztahující se k organizačnímu zabezpečení chodu školy není přizpůsobena stávajícím podmínkám (zavádějící jsou např. nepřesné informace ohledně konzultačních hodin ředitelky školy).

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Organizace vzdělávacích činností je časově rozvržena do celého dne. Doba určená pro spontánní hry je dostatečně dlouhá, a to umožňuje i dětem s pozdějšími příchody se her zúčastnit. Učitelky jsou vstřícné k potřebám jednotlivých dětí, nenutí je do činností ani do jídla a respektují jejich individuální tempo. Spontánní činnosti jsou v denním programu vyváženy činnostmi řízenými. Bezpečnost dětí při pobytu v budově i na zahradě je zajištěna, s výjimkou pobytu nejmladších dětí mimo areál za doprovodu pouze jedné učitelky. Zavedený pitný režim není zatím dostatečně využíván, některé učitelky děti málo podněcují k vytvoření návyku.

Mateřská škola nabízí řadu zájmových aktivit, ale předmětem kritiky je jejich zařazení v době určené pro odpočinek. Tato skutečnost je v rozporu s psychohygienickými požadavky. Diskutabilní je také množství nabízených dalších aktivit (celkem 8 kroužků ve více skupinách). Vzhledem k tomu, že některé aktivity zajišťují kmenové učitelky v rámci svého přímého úvazku, nezbývá jim časový prostor pro souběžné působení při řízených činnostech (tedy ve dvojici u jedné skupiny dětí), jak by bylo žádoucí zvláště při současném vysokém počtu zapsaných dětí ve třídě (25-27).

Zvolený informační systém směrem k rodičům není funkční. Informace nejsou úplné, a proto rodiče průběžně žádají další vysvětlení, což narušuje klidný provoz. Současná situace s vyhraněnými vztahy a nedořešenými otázkami organizačního charakteru se negativně odráží na celkové atmosféře školy. Napjatá situace znesnadňuje vzájemnou komunikaci.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Během inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách u pěti učitelek. Jejich odborná a pedagogická způsobilost měla na kvalitu vzdělávací práce příznivý vliv.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti vytvořily učitelky vhodné prostředí. Umožnily dětem volný výběr činnosti i místa ke hře a současně jim nabízely výtvarné aktivity a další činnosti. Během her se snažily podporovat jejich tvořivost a aktivitu. Sledovaly rovněž sociální rozvoj dětí, jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci a dbaly na ohleduplné chování dětí mezi sebou. Zvláště kvalitní byly hry u nejmladších dětí. Učitelka měla výborný přehled o každém jednotlivci, dokázala ho povzbudit, usměrnit či nadchnout pro jinou činnost. Děti v této třídě projevily výborné soustředění, počátky součinnosti i návyky sebeobsluhy a udržování pořádku. Neméně kvalitní byly i hry střední věkové skupiny, kde učitelka věnovala velkou pozornost motivaci a podnětnosti prostředí. Všechny děti se do her zapojily. Skupina dětí si zvolila výtvarné činnosti a učitelka se jim dle potřeby věnovala. Přesto dokázala rozdělit svoji pozornost a pomáhala s rozvíjením námětových i konstruktivních her. Děti byly po celou dobu aktivní a uspokojené činností. Hrály si ve dvojicích i v menších skupinách a přirozeně mezi sebou komunikovaly. Nejstarší děti byly zaujaté výtvarnou činností i stavebnicemi v několika koutcích, ale kooperace a spolupráce nebyla učitelkou důsledně stimulována. Hry druhé skupiny nejstarších dětí byly spojené s příjemnou atmosférou. Učitelce se dařilo přicházející děti vhodně stimulovat a umožnila jim seberealizaci.

Průběh spontánních činností měl vynikající úroveň.

Řízené činnosti

Při přípravě řízených činností postupují učitelky podle třídních vzdělávacích plánů, které jsou součástí školního programu. Učitelky pracovaly většinou s celou skupinou současně, popřípadě integrovaly výtvarné a pracovní činnosti do spontánních her. Zvolené metody umožnily dětem aktivní zapojení, manipulaci s předměty a většinou i verbální projev. Méně příležitostí však učitelky vytvořily k získávání dovedností vlastním pokusem, prožitkem apod. Málo se také věnovaly hodnocení a vedení dětí k sebehodnocení. Otázky, které jim v rozhovorech kladly, byly málo podnětné a neprovokovaly u dětí logické myšlení.

U nejstarších dětí navodila učitelka téma dne vyprávěním zajímavého příběhu a snažila se, aby prolínalo celým dopolednem. To se opravdu dařilo, ale v jednotlivých činnostech (rozhovor, manipulace s vystříhanými tvary) neměly děti příležitost vyjádřit svůj názor, vyvodit logické vazby, pokračovat ve výtvarné aktivitě či volit alternativní řešení. Ve snaze, aby téma zahrnovalo co nejvíce poznatkových oblastí (znalosti o přírodě, matematické představy), omezila učitelka dětskou tvořivost i chuť o navozeném problému více hovořit. Pro nejmladší děti měla učitelka připravené malování prstovými barvami (probíhalo individuálně), stručný rozhovor i přednes veršů a říkadel k danému tématu. Činnost dětí zaujala, protože byla spojená s pohybem a navazovala na jejich každodenní zkušenosti. Řízené činnosti v dalších třídách byly organizovány s celou skupinou. Kladem byla provázanost s probíraným tématem, nedostatek spočíval v podcenění úvodní i průběžné motivace, což se negativně promítlo do malého zaujetí dětí. Učitelky byly v obou případech dominantní, s převažujícím verbálním projevem. Aktivita dětí byla nižší a chyběl prožitek.

Pohybové činnosti mají formu ranního cvičení a učitelky je zařazují každodenně do programu. Skladba sledovaných cvičení odpovídala schopnostem i věku dětí. V úvodní části byl rytmus zvýrazněn bubínkem nebo hrou na klavír. Zdravotní cviky učitelky předcvičovaly a podle potřeby děti opravovaly (s výjimkou učitelky u nejstarších dětí, která se kvalitě provedení nevěnovala). Až na výjimky (ve třídě mladších dětí) byly děti aktivní, dokázaly reagovat na pokyny učitelek a projevily radost z pohybu. Závěrečné pohybové hry přinášely dětem radost a prožitek, a to i v těch případech, kdy si hru nemohly samostatně

zvolit. Tam, kde děti cvičily přímo ve třídě, mělo cvičení snížený fyziologický účinek v důsledku nedostatečného prostoru, který děti omezoval v pohybu.

Průběh řízených činností měl průměrnou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti ve všech třídách mají velmi dobré sebeobslužné dovednosti i zdvořilostní návyky a učitelky se na pěstování těchto základních prvků systematicky zaměřují. Také jemnou motoriku vhodně rozvíjejí, výrazné výsledky jsou patrné u nejmladších dětí. V oblasti pohybových, komunikačních a sociálních dovedností (spolupráce, vzájemná ohleduplnost) jsou výsledky méně výrazné, u některých dětí průměrné, u jiných velmi dobré. Úroveň představivosti v tvořivých činnostech odpovídá věku.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávacích činností hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce se ČŠI podrobněji zaměřila také na oblasti, které byly předmětem podnětu ze strany rodičů. Inspekční zjištění ukázala, že skutečně docházelo k situaci, že si pedagog neověřil totožnost osoby, které předává dítě. Uvedená problematika nebyla v dokumentech školy systémově upravena, na základě upozornění rodičů vydala ředitelka pokyny, jak mají učitelky postupovat při vydávání dětí.

Záležitost zcela nevhodného zařazení dětí s odkladem školní docházky do třídy věkově mladších byla ze strany ředitelky školy napravena v měsíci září roku 2004.

Bezpečnost dětí při pobytu v budově mateřské školy je zajištěna i elektronickým systémem, dveře jsou zamčeny a rodiče musí zvonit. Při vyzvedávání dětí ze zahrady je otevřen pouze vchod, kterým rodiče procházejí na zadní část školní zahrady - jde o chodbu, která ústí do zahrady, ostatní dveře jsou proti vniknutí cizí osoby do budovy zajištěny.

V rámci inspekční činnosti byl rodičům přítomných dětí rozdán dotazník. Vyplnilo jej více než 50 % rodičů zapsaných dětí. Z vyhodnocení vyplynula spokojenost rodičů s přístupem a prací učitelek, s pestrou nabídkou zájmových aktivit, s úrovní stravování a vybavením mateřské školy.

Významná část rodičů vyslovila výhrady k nevhodné organizaci zájmových aktivit a k nedostatečnému zajištění bezpečnosti dětí. Za nejvýraznější problém považují rodiče způsob jednání ředitelky s rodiči i zaměstnanci.

Z uvedeného je zřejmé, že se ředitelce školy nepodařilo navázat efektivní spolupráci s rodiči dětí a že došlo k vážnému narušení vzájemné komunikace. Tím není naplněna nutná podmínka součinnosti mateřské školy a rodičů při výchovně-vzdělávací činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MHMP, č. j. SKU3863/2003 s účinností od 1. září 2003
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 5, s identifikačním znakem ZL/64/OŠT/2000 s dodatkem
3. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 25. února 2004
4. Přehledy docházky dětí – pro školní rok 2004/2005
5. Přehledy výchovné práce – školní rok 2004/2005
6. Evidenční listy dětí – školní rok 2004/2005
7. Doklady o vzdělání učitelek
8. Školní vzdělávací program s přílohami
9. Provozní a pracovní řád - školní rok 2003/2004
10. Zápisy z pedagogických rad – školní rok 2004/2005
11. Vnitřní řád školy – pro rodiče – školní rok 2004/2005
12. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů - školní rok 2004/2005
13. Evidence odpracovaných služeb a počtu hodin – školní rok 2004/2005
14. Třídní vzdělávací programy - školní rok 2004/2005
15. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
16. Kniha úrazů

ZÁVĚR

V personálních podmínkách došlo během letních prázdnin k významným změnám. Kromě nové ředitelky nastoupily do mateřské školy i dvě nové učitelky, takže kolektiv se teprve vytváří. Ředitelka usiluje o vytvoření atmosféry důvěry a spolupráce, ale nemá zatím dostatek zkušeností a příležitosti, aby situaci řešila dostatečně efektivně a profesionálně. Pracovní atmosféra je silně poznamenána nervozitou a neklidem.

Při výchovně-vzdělávací práci vycházejí učitelky ze školního programu, který byl vytvořen v minulých letech. Míra jeho přijetí se odráží na kvalitě jejich pedagogického působení. Lépe jsou zatím zvládnuty spontánní činnosti, při kterých učitelky poskytují dětem dostatek volnosti a zároveň i přiměřených podnětů. Při řízených činnostech někdy učitelky podceňují motivaci a význam vlastní dětské aktivity při získávání dovedností.

Komunikace mezi mateřskou školou a rodiči je značně narušena, spolupráce při výchovně-vzdělávací činnosti se nedaří.

Od poslední inspekce v roce 2002 došlo k výraznému zhoršení pracovní atmosféry i komunikace s rodiči.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	Nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.
Členka týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	Mgr. Václav Raboch	V. Raboch v.r.

V Praze dne 22. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. října 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Kateřina Boublíková – ředitelka mateřské školy	Mgr. Boublíková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství	2004-11-26	01 0867/04-1005
Zřizovatel – M.č. Praha 5	2004-11-08	01 0867/04-1005

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.